

Avantprojecte de llei de l'arquitectura.

Preàmbul

Corresponen a la Generalitat de Catalunya les competències exclusives que estableix la lletra a de l'article 149.1 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya en matèria d'ordenació i gestió del territori, del paisatge i de les actuacions que hi incideixen. Per una altra part, aquesta Llei s'emmarca en les competències exclusives atribuïdes a la lletra d de l'article 149.5 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya, referents al règim de la intervenció administrativa en l'edificació, la urbanització i l'ús del sòl i el subsòl.

L'article 159.3 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya atribueix a la Generalitat de Catalunya la competència en matèria de contractació dels òrgans de les administracions públiques catalanes, en el marc de la legislació bàsica en aquesta matèria.

Els objectius d'aquesta Llei tenen el seu fonament bàsic en la posició expressada per la Unió Europea en la Resolució del Consell de 12 de febrer de 2001, sobre la qualitat arquitectònica en l'entorn urbà i rural (2001/C 73/04), que afirma que en les polítiques regionals i de cohesió comunitàries s'ha de tenir en compte la dimensió cultural i la qualitat del tractament físic dels espais, i que l'arquitectura suposa una prestació intel·lectual, cultural i artística professional. El servei arquitectònic és, per tant, un servei professional, tant cultural com econòmic, amb el benentès que tant l'arquitectura, com sobretot l'urbanisme, requereixen una participació i col·laboració entre les diverses disciplines professionals, com ara l'arquitectura, l'arquitectura tècnica, les enginyeries, la sociologia, l'ecologia, l'economia i l'advocacia, imprescindibles per assolir la complexitat del procés de creació arquitectònic, urbanístic i paisatgístic.

En aquesta Resolució del Consell cal remarcar també la recomanació als estats membres per tal que intensifiquin els seus esforços en pro d'un millor coneixement de l'arquitectura i del disseny urbanístic, del seu foment, i d'una més gran sensibilització i formació dels promotors i de les promotores i de la ciutadania respecte de la cultura arquitectònica urbana i paisatgística. En aquest sentit, la Resolució defensa que es tinguin en compte el caràcter específic del servei arquitectònic en les decisions i accions que ho requereixin, el foment de la qualitat arquitectònica mitjançant polítiques exemplars de construcció pública i l'intercanvi d'informació i d'experiències actives en l'àmbit arquitectònic.

També la Directiva 2005/36/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 7 de setembre de 2005, relativa al reconeixement de qualificacions professionals, disposa en particular que "la creació arquitectònica, la qualitat de les construccions, la seva inserció harmoniosa en l'entorn, el respecte dels paisatges naturals i urbans, així com del patrimoni col·lectiu i privat, revesteixen un interès públic".

Així mateix, cal considerar les Conclusions del Consell de 24 de maig de 2007 sobre la contribució dels sectors cultural i creatiu a la realització dels objectius de Lisboa, que subratllen que les activitats culturals i la indústria de la creació, entre elles l'arquitectura, són primordials en l'estímul de la innovació i la tecnologia i són vectors essencials d'un creixement econòmic sostenible i de la cohesió social.

D'altra banda, en les Conclusions del Consell relatives a l'arquitectura: contribució de la cultura al desenvolupament sostenible (2008/C 319/05), es convida els estats membres a:

- Comprometre's al fet que l'arquitectura tingui un paper de síntesi i d'innovació en el procés de desenvolupament sostenible i això des de la fase de concepció d'un projecte arquitectònic, urbà o paisatgístic o de rehabilitació d'un paratge.
- Contribuir al desenvolupament del potencial de creixement econòmic i d'ocupació de l'arquitectura, indústria cultural i creativa.
- Promoure l'educació sobre arquitectura, i també sobre el patrimoni i les condicions de vida, en particular mitjançant l'educació artística i cultural.
- Promoure la formació inicial i contínua del col·lectiu d'arquitectes, urbanistes i paisatgistes en matèria de desenvolupament sostenible.

En darrer lloc, el 28 de març de 2014 es va publicar en el Diari Oficial de la Unió Europea la Directiva 2014/24/UE del Parlament Europeu i del Consell, de 26 de febrer de 2014, sobre contractació pública i per la qual es deroga la Directiva 2004/18/CE, que, entre d'altres aspectes, persegueix que en la selecció de l'oferta més avantatjosa en els processos de licitació dels contractes públics, i en la valoració de la relació qualitat-preu, es pugui donar prioritat a la qualitat o consideracions mediambientals i socials.

En aquest sentit, aquesta llei, dintre del marc legislatiu bàsic de contractes del sector públic, minimitza la importància de criteris econòmics i aposta decididament per prioritzar els aspectes qualitatius sobre el preu o cost dels concursos d'idees i la redacció de projectes que es llicitin.

D'acord amb aquests fonaments, els objectius d'aquesta llei són ressaltar i valorar el paper públic de l'arquitectura i de l'urbanisme i distingir-los com a fonaments per al benestar i la cohesió social, com a elements constructors de la identitat del país, partint de l'experiència europea convenientment adaptada a la realitat catalana. Així mateix, s'estableixen els mecanismes de contractació pública per impulsar la qualitat arquitectònica.

Aquesta llei s'estructura en tres capítols, una disposició transitòria i una disposició final.

El capítol primer, relatiu a les disposicions generals, conté l'objecte, defineix l'arquitectura i els seus valors als efectes d'aquesta llei, enumera les finalitats i determina l'interès públic de l'arquitectura.

En el capítol segon, s'estableixen les mesures de divulgació de l'arquitectura i d'impuls de la qualitat arquitectònica. El capítol es divideix en dues seccions: la secció primera s'ocupa de les mesures de difusió, sensibilització i coneixement de l'arquitectura per part de les administracions públiques.

La secció segona d'aquest capítol estableix les mesures d'impuls de la qualitat arquitectònica per part de les administracions públiques de Catalunya; es crea el Premi Catalunya d'Arquitectura amb l'objectiu de reconèixer les millors aportacions a l'arquitectura, al procés de creació arquitectònica i a la qualitat arquitectònica; i es crea el Consell de Qualitat Arquitectònica de Catalunya com a òrgan assessor i consultiu de l'Administració de la Generalitat en matèria de qualitat arquitectònica. Finalment, en aquesta secció es regulen els organismes consultius de qualitat arquitectònica de les administracions locals.

El capítol tercer, relatiu a les normes complementaries a la contractació, incideix en la necessitat de fomentar la col·laboració simultània i coordinada de totes les disciplines

professionals que participen en el procés constructiu, per tal d'aconseguir la màxima continuïtat entre les fases de concepció del projecte arquitectònic i de la seva realització en obra, a fi que la qualitat arquitectònica sigui l'objectiu comú entre totes elles. Aquest capítol es divideix en dues seccions.

La secció primera regula les disposicions generals de la contractació de la creació arquitectònica, que considera la creació arquitectònica com un procediment complet i complex referit a la planificació, projecció i execució d'edificacions i la urbanització d'espais públics que requereix un desenvolupament pluridisciplinar i coherent amb els objectius fixats per l'òrgan de contractació.

En aquesta secció primera, s'estableixen els subjectes obligats i les modalitats de contractació, el compliment dels valors inherents a l'arquitectura, els criteris de valoració de les proposicions tècniques i dels valors orientatius per calcular el pressupost de licitació dels contractes de serveis per a la redacció de projectes i d'execució d'obres. Així mateix en aquesta secció s'estableix la composició i regles de funcionament dels jurats dels concursos d'idees i dels comitès d'experts i expertes dels contractes dels serveis del procés de creació arquitectònica que han de propiciar la presència pluridisciplinària dels experts i expertes professionals. D'altra banda, aquesta secció reforça la transparència i publicitat de la contractació de creació arquitectònica, i la responsabilitat en la gestió dels projectes i execució de les obres.

La secció segona d'aquest capítol regula les especificitats de les modalitats de contractació. Així, regula les especificitats dels concursos d'idees d'arquitectura destinats a orientar la decisió de l'Administració d'intervenir en situacions territorials en què l'assumpció de diferents valors i supòsits alternatius de disseny pot conduir a resultats molt diferents entre sí.

També es regulen les especificitats de la contractació dels serveis del procés de creació arquitectònica, establint la licitació conjunta de la redacció de projectes i la direcció de les obres, la utilització del procediment restringit de licitació, així com les modalitats de solvència tècnica segons les quals els candidats han de ser convidats a presentar proposicions. Aquestes modalitats tenen com a objectiu garantir i propiciar la diversitat necessària de participants, que formin un conjunt ric i divers de propostes en la licitació, per afavorir els valors de qualitat arquitectònica que estableix aquesta llei.

També es potencien les condicions de participació en els procediments de licitació de projectes de creació arquitectònica, que permetin una competència real i efectiva, fomentant el lliure accés i la igualtat real de condicions mitjançant la participació de petits despatxos, joves professionals i altres col·lectius.

Així mateix s'estableixen les especificitats en els contractes d'obres relatius a l'admissibilitat de variants o millores del projecte arquitectònic per part de l'empresa adjudicatària, que han de sol·licitar un informe als professionals o empreses redactores de l'esmentat projecte.

Aquesta secció també s'ocupa de les especificitats de la contractació conjunta de l'elaboració del projecte i l'execució de l'obra, i de la concessió de la construcció i explotació d'obra de creació arquitectònica; i de les especificitats relatives als criteris vinculats als valors inherents a l'arquitectura en la contractació de la redacció dels instruments de planejament urbanístic i dels projectes d'urbanització.

La Llei es complementa amb una disposició transitòria relativa als expedients en matèria de contractació regulats en aquesta Llei iniciats abans de la seva entrada en vigor, als quals no s'apliquen les especificitats que aquesta Llei determina.

Per últim, la disposició final única habilita al Govern per adaptar a la baixa el límit per determinar els supòsits de contractes dels serveis de creació arquitectònica subjectes a aquesta Llei.

Capítol 1 Disposicions generals

Article 1 *Objecte*

L'objecte d'aquesta Llei és establir mesures de foment i d'impuls de l'arquitectura i promoure la qualitat arquitectònica en la planificació urbanística, i en la projectació i execució de les edificacions i de la urbanització dels espais públics, exclosos els treballs d'enginyeria civil regulats per la legislació d'obra pública.

Article 2 *L'arquitectura i els seus valors*

1. Als efectes del que disposa aquesta Llei, s'entén per arquitectura el resultat del procés pluridisciplinar de conformació o modificació dels edificis i espais públics, en els quals es desenvolupa l'activitat humana.
2. Els valors inherents a l'arquitectura, que vol protegir aquesta Llei, són:
 - a) La idoneïtat de les construccions per acollir les activitats previstes i, en el seu cas, admetre capacitats funcionals més àmplies.
 - b) La millora de la qualitat de vida de les persones, procurant el seu benestar i confort, en un entorn accessible i contribuint a la cohesió social i a la millor relació de la ciutadania amb la seva dimensió artística i cultural.
 - c) L'adequació a l'entorn.
 - d) La sostenibilitat en les seves vessants mediambiental, econòmica i social.
 - e) La bellesa, l'interès artístic i la seva aportació al debat de la cultura arquitectònica.
3. La qualitat arquitectònica es mesura per la satisfacció òptima, ponderada i eficient de tots i cadascun dels valors inherents a l'arquitectura en un projecte i obra de creació unitària i global, tant pel que fa a la diversitat dels aspectes a considerar com a la continuació del procés creatiu des del primer disseny fins al final de l'obra, i ha d'integrar en totes les seves fases la dimensió de l'explotació i el manteniment adequat dels edificis i dels espais públics.

Article 3 *Finalitats*

Aquesta Llei té per finalitat:

- a) Promoure la difusió i el foment dels valors col·lectius i individuals de l'arquitectura i l'urbanisme.
- b) Fer valer el patrimoni construït existent i potenciar el seu coneixement per part de la ciutadania.

- c) Impulsar la innovació, la creativitat i la qualitat en l'arquitectura, i vetllar de manera continuada per l'establiment del marc necessari per afavorir els valors inherents a l'arquitectura.
- d) Promoure l'educació sobre l'arquitectura, el patrimoni construït, i la seva incidència sobre les condicions i qualitat de vida, així com la importància del seu manteniment en la fase d'explotació.
- e) Promoure el paper de síntesi i d'innovació de l'arquitectura en el procés de desenvolupament sostenible.
- f) Contribuir al desenvolupament del potencial de creixement econòmic i d'ocupació que té l'arquitectura.
- g) Establir mecanismes en la contractació administrativa dels ens, organismes i entitats que integren el sector públic de Catalunya subjectes a la legislació sobre contractes del sector públic que reforcin la valoració de la qualitat durant tot el procés de creació arquitectònica, explotació i manteniment de les edificacions.
- h) Fomentar la participació simultània i coordinada de totes les disciplines professionals que participen en el procés constructiu, per tal d'aconseguir la màxima continuïtat entre la fase de concepció dels projectes arquitectònics i la de la seva realització en obra, a fi que la qualitat arquitectònica sigui l'objectiu comú de totes elles.

Article 4

Interès públic de l'arquitectura

La creació arquitectònica d'acord amb els valors a que fa referència l'article 2.2 és d'interès públic i ha de ser objecte de mesures de divulgació i impuls per part de les administracions públiques de conformitat amb el que estableix aquesta Llei.

Capítol 2

Mesures de divulgació de l'arquitectura i d'impuls de la qualitat arquitectònica

Article 5

Disposició general

Les administracions públiques de Catalunya han de fomentar els valors de l'arquitectura, la qualitat arquitectònica, i el seu reconeixement i promoció. A tal efecte, han d'adoptar mesures per a:

- a) La difusió, sensibilització i coneixement de l'arquitectura i el patrimoni construït que s'ajustin als valors de l'article 2.2 d'aquesta llei.
- b) L'impuls de la qualitat arquitectònica.

Secció 1

Mesures de difusió, sensibilització i coneixement de l'arquitectura

Article 6

Divulgació de l'arquitectura per part de les administracions públiques

1. Les administracions públiques de Catalunya han d'impulsar actuacions en l'àmbit de la recerca i en el del debat propi de l'arquitectura.
2. L'Administració de la Generalitat ha d'adoptar les mesures següents:
 - a) Impulsar l'edició de publicacions de recerca, divulgació i reconeixement de l'arquitectura i dels valors arquitectònics dels edificis i dels espais públics.
 - b) Promoure l'ensenyament de l'arquitectura, del patrimoni construït en la seva vessant pluridisciplinària i dels aspectes que tenen incidència en la qualitat de vida de les persones.

- c) Promoure que els organismes competents en matèria de relacions internacionals i els departaments competents en matèries relacionades amb la qualitat arquitectònica adoptin, amb la col·laboració d'organitzacions professionals, les mesures de coordinació i els programes necessaris de suport i foment internacional de l'arquitectura.
- d) Promoure la innovació i el coneixement de l'arquitectura mitjançant la recerca, la formació i a divulgació.

Secció 2

Mesures d'impuls de la qualitat arquitectònica

Article 7

Impuls de la qualitat arquitectònica per part de les administracions públiques

1. Les administracions públiques de Catalunya han d'impulsar:
 - a) L'arquitectura en els seus respectius àmbits de competències, vetllant de manera continuada per l'establiment del marc necessari per afavorir la qualitat arquitectònica.
 - b) La recerca i la innovació en matèria de qualitat arquitectònica en l'àmbit de les actuacions.
2. L'Administració de la Generalitat ha de promoure mesures de distinció de la qualitat arquitectònica dels edificis i dels espais públics contemporanis i del patrimoni construït.
3. Les administracions locals, en el marc de les seves competències i atribucions, han d'adoptar les mesures necessàries per tal de fomentar i promoure la qualitat arquitectònica en els municipis a través de les determinacions del planejament urbanístic, l'impuls d'accions per a la millora de la qualitat i la integració de criteris específics de qualitat arquitectònica en els plecs de contractació de projectes d'obres.
4. Les mesures a què fa referència l'apartat 3 es poden implementar de manera específica a través dels instruments següents:
 - a) La formulació o modificació del planejament urbanístic general amb la finalitat d'identificar i delimitar els elements i els àmbits subjectes a mesures concretes per a la millora de la qualitat arquitectònica d'edificis i conjunts urbans i concretar aquestes mesures
 - b) L'aprovació d'ordenances municipals que prevegin mesures concretes en relació amb la millora i preservació de la qualitat arquitectònica dels edificis.
 - c) L'execució d'actuacions concretes adreçades a la millora del paisatge urbà.
 - d) L'establiment de distincions, premis i reconeixements a les bones pràctiques per part del col·lectiu de professionals i de les persones físiques i jurídiques.
 - e) El foment de la participació ciutadana en el coneixement i la difusió de la qualitat arquitectònica.

Article 8

Premi Catalunya d'Arquitectura

1. Es crea el Premi Catalunya d'Arquitectura amb l'objectiu de reconèixer les millors aportacions a l'arquitectura, al procés de creació arquitectònica i a la qualitat arquitectònica.
2. El Govern ha d'establir reglamentàriament el règim jurídic, la periodicitat, la dotació econòmica i els aspectes específics de la convocatòria del Premi Catalunya d'Arquitectura.

Article 9

Consell de Qualitat Arquitectònica de Catalunya

1. Es crea el Consell de Qualitat Arquitectònica de Catalunya, com a òrgan assessor i consultiu de l'Administració de la Generalitat en matèria de qualitat arquitectònica.
2. La composició i el funcionament del Consell de Qualitat Arquitectònica de Catalunya s'estableixen per reglament. Aquest Consell és presidit per la persona titular del departament competent en matèria d'arquitectura, i en la seva composició s'ha de garantir que hi siguin representades les diferents disciplines professionals que participen en el procés de creació arquitectònica, les relacionades amb el patrimoni construït, així com l'Administració de la Generalitat i els ens locals, i s'ha de procurar que es respecti la paritat entre homes i dones.
3. Són funcions del Consell de Qualitat Arquitectònica de Catalunya:
 - a) Assessorar i informar el Govern sobre les matèries relacionades amb la qualitat arquitectònica i especialment en relació amb les finalitats que estableix aquesta Llei.
 - b) Emetre els informes en els àmbits singulars o d'especial interès pel seu valor històric, artístic, social, paisatgístic i ambiental que s'estableixin reglamentàriament.
 - c) Proposar els criteris i continguts tècnics en matèria de qualitat arquitectònica que han de tenir en compte els òrgans competents de la gestió i contractació administrativa de les obres arquitectòniques.
 - d) Realitzar els informes d'avaluació anual dels resultats i les propostes d'actuació per al compliment de les finalitats d'aquesta Llei i de la seva aplicació.
 - e) Proposar les millores en les actuacions, i si escau, les modificacions normatives necessàries per al compliment de les finalitats d'aquesta llei.
 - f) Assessorar i proposar el Premi Catalunya d'Arquitectura.
 - g) Proposar continguts formatius sobre l'arquitectura en l'ensenyament universitari i escolar pel que fa a la seva incidència en l'entorn urbà i social.
 - h) Proposar actuacions per al foment de la recerca tècnica i la innovació en l'àmbit de la qualitat arquitectònica.
 - i) Recomanar línies d'ensenyament per a la millora dels estudis en matèria arquitectònica en les escoles universitàries.

Article 10

Organismes consultius de qualitat arquitectònica de les administracions locals

1. Les administracions locals de Catalunya poden crear organismes consultius de qualitat arquitectònica. En la composició d'aquests organismes s'ha de procurar que hi siguin representades les diferents disciplines professionals que participen en el procés de creació arquitectònica i les relacionades amb el patrimoni construït, i que es respecti la paritat entre homes i dones. Els municipis de menys de 20.000 habitants podran sol·licitar la creació d'organismes consultius de qualitat arquitectònica als consells comarcals.
2. Els organismes consultius de qualitat arquitectònica de les administracions locals, en els supòsits determinats en el planejament urbanístic general que preveu l'article 7.3.a, han d'emetre informe en relació amb la qualitat arquitectònica amb caràcter previ a l'atorgament de les llicències urbanístiques per a l'execució d'obres. Aquest informe té caràcter vinculant en relació amb l'adequació a les mesures per a la millora de la qualitat arquitectònica establertes pel planejament i s'ha de sol·licitar i s'ha d'emetre de forma simultània als informes tècnics municipals. Si aquest informe no s'emet en el termini previst, es poden continuar les actuacions per a l'atorgament de la llicència.
3. Aquest organismes consultius també poden emetre informes en matèria de qualitat arquitectònica en relació amb els instruments de planejament urbanístic i projectes d'urbanització tramitats per l'ajuntament.

Capítol 3 Normes complementàries a la contractació

Secció 1 Disposicions generals

Article 11 *La contractació de la creació arquitectònica*

Als efectes del que disposa aquest Capítol, s'entén per creació arquitectònica el procediment complet i complex referit a la planificació, projecció i execució d'edificacions i la urbanització d'espais públics que, partint dels objectius de qualitat arquitectònica que l'ha de presidir, requereix un desenvolupament pluridisciplinar i coherent amb els requisits exigits, d'acord amb els objectius i criteris de solució fixats per l'òrgan de contractació del procés de creació.

Article 12 *Subjectes obligats i modalitats de contractació*

1.- Els ens, organismes i entitats que integren el sector públic de Catalunya subjectes a la legislació sobre contractes del sector públic, han de contractar la creació arquitectònica d'acord amb l'esmentada legislació, amb les especificitats que determina aquest capítol per a les modalitats següents:

- a) Concursos d'idees d'arquitectura.
- b) Contractació de serveis del procés de creació arquitectònica que requereixen d'un projecte d'edificació de nova construcció, rehabilitació o reforma.
- c) Contractació conjunta de l'elaboració del projecte i l'execució de l'obra i concessió de construcció i explotació d'obra de creació arquitectònica.
- d) Contractació de la redacció dels instruments de planejament urbanístic i dels projectes d'urbanització

2.- Estaran subjectes a les especificitats determinades en aquest Capítol els projectes determinats en els anteriors apartats b), c) i d) amb un valor estimat del contracte de prestació de serveis igual o superior al llindar mínim establert en la legislació de contractes del sector públic per als contractes subjectes a publicitat.

Article 13 *Compliment dels valors inherents a l'arquitectura*

Els Plec de condicions, i qualsevol altre document que serveixi de base per a la licitació, adjudicació i posterior execució dels contractes, relatius a les modalitats de contractació a què fa referència l'article 12 han d'incorporar l'exigència del compliment dels valors inherents a l'arquitectura en el termes que estableix aquesta Llei.

Article 14 *Criteris de valoració*

1. El Govern de la Generalitat, a proposta del Consell de Qualitat Arquitectònica de Catalunya i amb l'informe previ de la Junta Consultiva de Contractació Administrativa, i de la Comissió de Govern Local de Catalunya, ha d'aprovar mitjançant acord instruccions referents a:

a) els criteris de valoració de les proposicions tècniques que incorporen valors inherents a l'arquitectura, i que permetin determinar quina és l'oferta més avantatjosa, sota els principis de no discriminació i objectivitat, i sempre que aquests criteris estiguin directament vinculats a l'objecte del contracte.

b) els valors orientatius per calcular el pressupost de licitació dels contractes de serveis per a la redacció de projectes i instruments de planejament urbanístic i els d'execució d'obres.

2. Les instruccions a què fa referència l'apartat 1 s'han de tenir en compte en les licitacions dels procediments de contractació de la creació arquitectònica que estableix l'article 12.

Article 15

Composició i regles de funcionament dels jurats i comitès d'experts i expertes

1. La composició dels jurats dels concursos d'idees i dels comitès d'experts i expertes dels contractes dels serveis del procés de creació arquitectònica han de propiciar la presència pluridisciplinària dels experts i expertes professionals amb la qualificació apropiada o coneixements equivalents als requerits per participar en la licitació, i s'ha de procurar que es respecti la paritat entre homes i dones.

2. Almenys un terç dels que han de participar en els jurats o comitès dels procediments de concursos d'idees o de contractació dels serveis del procés de la creació arquitectònica s'han d'escollir de manera aleatòria de les borses de professionals acreditats a aquest efecte en els col·legis professionals corresponents. En aquest sentit, la selecció dels jurats ha de seguir els principis de professionalitat, especialitat, relació amb l'objecte del contracte, i els principis d'imparcialitat i d'independència.

3. Cal preveure la percepció de la retribució corresponent o dietes originades per part dels membres dels jurats i comitès a què fa referència l'apartat 2, de conformitat amb el procediment que es determina reglamentàriament.

4. Els plecs de clàusules dels contractes de serveis del procés de creació arquitectònica han d'explicitar els noms de les persones que són membres del comitè d'experts i expertes. La composició dels Jurats que participen en els concursos de idees s'han de fer públics de conformitat amb el que estableixi la normativa de contractes del sector públic

5. Els membres dels jurats dels concursos d'idees i els comitès d'experts i expertes dels contractes dels serveis del procés de creació arquitectònica estan subjectes al règim d'incompatibilitats, abstenció i recusació determinat en la normativa prevista per les autoritats i personal al servei de les administracions públiques que intervenen en els procediments de contractació.

Article 16

Transparència i publicitat de la contractació de creació arquitectònica

Les actes que han de redactar els jurats i comitès d'experts i expertes que intervenen en els procediments de licitació han de ser públiques per tal que es pugui tenir coneixement de les motivacions i els criteris que justifiquen la seva decisió, incloent-hi, els vots particulars que s'hagin formulat. També s'han de publicar les propostes gràfiques presentades i el resultat de la licitació en el portal de contractació pública de l'ens,

organisme o entitat competent, així com en el Portal de la Transparència i en la Plataforma de Serveis de Contractació Pública.

Article 17

Responsabilitat en la gestió dels projectes i execució de les obres

1. La persona responsable del contracte i el director de l'execució de l'obra han de vetllar perquè els valors inherents a l'arquitectura del projecte i de la seva execució determinats en el plec de prescripcions tècniques i qualsevol altre document que serveixi de base per a la licitació, adjudicació i posterior execució dels contractes, estiguin presents i siguin respectats durant tot el procés d'execució del servei de redacció del projecte i de l'execució de les obres.

2. En els contractes d'obres les facultats que, de conformitat amb la normativa de contractes del sector públic, corresponen a la persona responsable del contracte, s'entenen sens perjudici de les que corresponguin a la persona responsable de la direcció de l'obra i de la persona responsable de la direcció de l'execució, de conformitat amb les competències pròpies assignades per la legislació d'ordenació de l'edificació.

Secció 2

Especificitats de les modalitats de contractació

Article 18

Especificitats dels concursos d'idees d'arquitectura

1. Els concursos d'idees d'arquitectura només es poden convocar quan sigui necessari disposar d'idees o propostes per tal d'orientar la decisió de l'Administració d'intervenir en les situacions territorials en què l'assumpció de diferents valors i supòsits alternatius de disseny pot conduir a resultats molt diferents entre sí.

2. Els concursos d'idees d'arquitectura s'han de licitar pel procediment de concurs de projectes amb intervenció de jurat.

3. En el supòsit en que els ens, organismes i entitats que integren el sector públic de Catalunya subjectes a la legislació sobre contractes del sector públic vulgui contractar els serveis de redacció del projecte corresponent, ha de convocar una nova licitació pública amb publicitat i concurrència.

4. Les bases de la convocatòria del concurs de projectes han de definir i descriure els requeriments, les característiques i les escales de representació que cada concurs d'idees demana per il·lustrar adequadament la idea projectada per cada participant. S'ha de respectar el principi de proporcionalitat entre la documentació sol·licitada i l'objecte del concurs d'idees. Així mateix, s'han d'establir els mecanismes adients per simplificar els tràmits del seu lliurament.

5. Els projectes d'idees que resultin guanyadors del concurs i els documents adjunts poden ser utilitzats per dur a terme processos de participació ciutadana.

6. A l'efecte de la constitució del jurat en els concursos d'idees d'arquitectura, prevista en la legislació de contractes del sector públic, s'han de nomenar fins a cinc professionals de notòria competència, de conformitat amb les determinacions de l'article 15.

Article 19

Especificitats de la contractació dels serveis del procés de creació arquitectònica

1. En la contractació dels serveis del procés de creació arquitectònica s'ha de licitar de forma conjunta la redacció de projectes i la direcció de les obres, llevat que en l'expedient de contractació s'acrediti que l'execució no es farà dintre del període de 4 anys des de la data d'inici d'aquesta licitació, en els supòsits de contractació previstos en l'article 21 o quant la direcció de l'obra s'encarregui als professionals al servei de l'Administració contractant. Als efectes de l'article 12.2 es tindrà en consideració l'import conjunt d'ambdues licitacions. La licitació s'ha d'efectuar pel procediment restringit amb intervenció del comitè d'experts.

2.

2. Els plecs de clàusules administratives i l'anunci de licitació han d'establir, com a mínim, un dels mitjans d'acreditació de la solvència tècnica que s'esmenten a continuació segons la qual els candidats han de ser convidats a presentar proposicions. Aquests mitjans d'acreditació són: l'experiència global en projectes i obres; l'experiència específica en un projecte i obra; i l'experiència en projectes, estudis i treballs. Aquests mitjans com a forma d'acreditació de la solvència s'han d'establir a partir de criteris objectius i no discriminatoris de selecció i es pot establir, per a cada mitjà, un nombre determinat de professionals o empreses als que es convidarà a presentar proposicions.

3. Els plecs de la contractació dels serveis del procés de creació arquitectònica:

a) Poden establir diferents fases per a la redacció dels diferents tipus de projectes i han d'establir el calendari d'execució corresponent.

b) Han d'introduir per a la valoració de les proposicions més avantatjoses, a més dels aspectes econòmics, criteris de valoració que incorporin els valors inherents a l'arquitectura sempre que estiguin vinculats a l'objecte del contracte. Aquests criteris de qualitat arquitectònica han de rebre sempre una valoració predominant amb relació a la puntuació total determinada en els plecs de clàusules administratives.

c) Han d'incorporar una previsió relativa a la forma de compensar parcialment o íntegrament els licitadors convidats en el procediment restringit que no hagin resultat adjudicataris en proporció als requeriments exigits per a la proposta en el Plec de clàusules.

4. El comitè d'experts i expertes que s'ha de constituir a l'efecte de valorar els aspectes avaluable mitjançant judicis de valor, no avaluables mitjançant fórmules automàtiques, es regeix pel que disposa l'article 15.

Article 20

Especificitats en els contractes d'obres relatives a l'admissibilitat de variants o millores del projecte arquitectònic

1. L'òrgan de contractació pot establir, en els plecs de clàusules administratives particulars del contracte per a l'execució de l'obra, la possibilitat que les empreses licitadores presentin, d'acord amb el que estableix la normativa sobre contractació del sector públic, variants o millores, en relació amb els valors inherents a l'arquitectura.

2. L'empresa adjudicatària, en el termini i amb les condicions que determini el plec de clàusules administratives particulars, ha de presentar el projecte de les variants o millores ofertes per a la seva supervisió i aprovació. Per l'aprovació de les variants o millores ofertes es sol·licitarà un informe als professionals o empreses redactors del projecte arquitectònic. En cap cas, el termini de l'adjudicació ha de patir variacions com a conseqüència de l'aprovació d'aquest projecte.

Article 21

Especificitats de la contractació conjunta de l'elaboració del projecte i l'execució de l'obra, i de la concessió de la construcció i explotació d'obra de creació arquitectònica

1. La contractació conjunta de redacció del projecte i execució de l'obra té caràcter excepcional i només es pot admetre en els supòsits que preveu la legislació de contractació del sector públic.
2. En els casos anteriors, els ens, organismes i entitats que integren el sector públic de Catalunya subjectes a la legislació sobre contractació pública, han de redactar una memòria justificativa que expliqui, a demés dels motius que justifiquen l'adopció d'aquesta modalitat, els requeriments i criteris de qualitat arquitectònica que s'han de considerar en el procediment d'adjudicació del contracte. Així mateix, en aquests supòsits, en els plecs de clàusules administratives i prescripcions tècniques i qualsevol altre document que serveixi de base per a la licitació, adjudicació i posterior execució dels contractes, s'ha d'establir, com a obligació de l'adjudicatari, la necessària coordinació i col·laboració entre el redactor del projecte arquitectònic i el director de les obres.
3. Els plecs de clàusules tècniques, els avantprojectes i qualsevol altre documentació que serveixi de base per a la licitació, adjudicació i posterior execució dels procediments de concessió de la construcció i explotació d'obra de creació arquitectònica han d'incorporar els requeriments i criteris de qualitat arquitectònica que s'han de considerar en el procediment de licitació.

Article 22

Especificitats de la contractació de la redacció dels instruments de planejament urbanístic i dels projectes d'urbanització

1. En els procediments de contractació, oberts o restringits, relatius a la redacció de projectes d'instruments de planejament urbanístic o de projectes d'urbanització s'ha d'atendre, a més dels aspectes econòmics, els criteris vinculats als valors inherents a l'arquitectura. Aquests criteris de qualitat arquitectònica s'han de valorar de manera predominant sobre el valor total determinat en els plecs de clàusules administratives.
2. Per tal de considerar els criteris de qualitat arquitectònica avaluables mitjançant judicis de valor, no avaluables mitjançant fórmules automàtiques, en tots els supòsits s'ha de constituir el comitè d'experts i expertes que preveu la legislació de contractes del sector públic i que es regeix pel que estableix l'article 15.

Disposició Transitòria

Expedients de contractació

Les especificitats en matèria de contractació que estableix aquesta Llei no són d'aplicació als expedients de contractació iniciats abans de la seva entrada en vigor.

S'entén que un expedient ha estat iniciat quan s'hagi publicat la convocatòria del procediment del contracte.

Disposició final única

Adaptació dels límits dels supòsits de contractació del servei de redacció de projectes de creació arquitectònica.

S'habilita el Govern per adaptar a la baixa el límit per determinar els supòsits de contractes dels serveis del procés de creació arquitectònica subjectes a aquesta llei, establert a l'article 19.1